

Tidsskriftet
DEN NORSKE LEGEFORENING

Allmenntmedisin-damen

AKTUELT I FORENINGEN

ANDREAS HASLEGAARD

E-post: andreas.haslegaard@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Best mulig helse for alle – det brenner Marte Kvittum Tangen virkelig for. Nå venter to nye år som allmenntmedisinsk orakel for landets journalister. Eller leder for Norsk forening for allmenntmedisin, som det også heter.

TYDELIG: – Å prate så folk ikke forstår hva du sier, er helt poenngløst, sier Marte Kvittum Tangen. Foto: Anita Sælø

«D-vitaminmangel har de fleste på vinterstid helt uten symptomer: Å spise fet fisk eller drikke melk er ofte ikke nok» (Nettavisen), «Mistet lappen uten å ha kjørt ruspåvirket – Stortinget vil endre praksisen» (NRK), «Spiser du for lite? Dette kan bli konsekvensene» (Klikk.no), «Allmenntleger advarer før advent: – Håndsprit og stearinlys er en dårlig kombinasjon» (Aftenposten), «Frykter for få får hjelp etter covid-19: – Uroer meg» (VG).

Felles for alle disse medieoppslagene er et navn, og det navnet er Marte Kvittum Tangen. Hun ble nylig gjenvalgt som leder for Norsk forening for allmenntmedisin (NFA) for en ny toårsperiode. Landets journalister kan derfor puste lettet ut – de slipper å oppdatere kontaktlisten sin med det første.

Enkelt og presist

Det vil fortsatt være den sindig-energiske fastlegen fra Tynset som skal svare ut spørsmålene om stort og smått helsereferatert.

– Jeg var helt uforberedt på den stormen av mediehevnendelser det har vært helt siden jeg

begynte som leder, erindrer Kvittum Tangen.

For trykk er det blitt. Hver eneste dag svarer hun ut henvendelser, ingen sak for liten og ingen er for stor. Språket er enkelt, presisjonsnivået høyt. Slik blir man et yndet kilde og intervjuobjekt i redaksjoner over hele landet.

– Det er noe jeg har lært meg gjennom mange år ved å snakke med pasienter. Å prate så folk ikke forstår hva du sier, er helt poenngløst. Jeg har ingen behov for å vise at jeg kan vanskelige ord, sier Tangen, som har et klart mål med formidlingen sin: å gi den fagmedisinske ekspertisen en stemme. Så også den får treff på Google.

– Hvis du googler «stoffsiftesykdom», så må du kunne få opp noe hva som er vanlig innen behandling av stoffsiftesykdom i Norge i dag, og ikke bare de unntakene det skrives mest om, forklarer Kvittum Tangen.

– Jeg er opptatt av at folk skal kunne mest mulig om sin egen sykdom. Det er for lite tilgang på ordentlig informasjon i samfunnet i dag, og det er så fort gjort å google seg av gårde. Så havner du på noe som er veldig sjeldent eller merkelig. Eller at noen har uttalt seg om på siden av det som er riktig medisin.

Pandemi, fastlegekrise og SKIL

Når Kvittum Tangen skal oppsummere de to første årene som NFA-leder, er det tre ting som utpeker seg. De to største er selvsagt pandemi og fastlegekrise.

– Fastlegeordningen er den beste måten å organisere allmennlegetjenester på. Vi trenger flere fastleger og kortere lister, og det haster med effektive tiltak.

– Fastlegene har også vært helt avgjørende for hvordan pandemien har blitt håndtert i Norge, sier Kvittum Tangen og peker på at fastleger er «fantastisk fleksible og vant til å finne løsninger».

Hun fremhever at veldig få pasienter har blitt innlagt på sykehus og at det meste har blitt løst gjennom effektiv TISK (testing, isolasjon, smittesporing, karantene), behandling og oppfølging i kommunene.

– Dette viser verdien av en sterk allmennlegetjeneste, forteller Kvittum Tangen.

Og den tredje tingen? At Senter for kvalitet i legekontor, bedre kjent som SKIL, har fått plass som fast post i statsbudsjettet.

– Dette er jo overhodet ikke min fortjeneste, men resultatet av systematisk arbeid i Legeforeningen over mange år. Det er viktig og et gjennombrudd det har vært inspirerende å være en del av.

Ulende vakttelefon

Den stadig akselererende fastlegekrise som fortsetter å hjemsøke vårt land er noe som alltid har opptatt Kvittum Tangen. Faktisk var den hennes port inn i et utvidet engasjement i Legeforeningen.

Som travel trebarnsmamma var den fem-delte legevaktturnusen som fastlege brutal å forholde seg til.

– Jeg husker jeg tenkte en kveld at «noen må snakke om dette her og fortelle hvordan det egentlig er. Hvis ikke kommer ingen til å ville holde ut med å være fastlege i distrikt over tid».

Og så har det bare ballet på seg. Mer av alt.

– Variasjon gir overskudd, kvitterer kun kontant på spørsmålet om hvor hun finner tid og overskudd til hele tiden å ta på seg nye verv og oppgaver.

– Når jeg får utfordret meg selv på ulike områder, så får jeg mer overskudd og energi til de andre oppgavene.

Og, helt til slutt.

- Hvis du nå skulle sendt en kort SMS til den nyutdannede legen Marte Kvittum Tangen. Hva skulle det stått i den?

Hun tenker seg om, ler litt.

- Bli allmennlege. Men ikke jobb for altfor mye!

Publisert: 16. august 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI:

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no